

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/267/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209415
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1616209415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickéj, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej: I. G., J.. XX.XX.XXXX, G. L. Č.. XXX, XXX XX L., o zaplatenie sumy 2.009,60 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 06. júna 2019, č.k. 7Csp/217/2016-114, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 2.009,60 Eur spolu s úrokom z omeškania za obdobie od 15.11.2013 do 29.09.2015 vo výške 57,14 Eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.009,60 Eur od 30.09.2015 do zaplatenia a nepriznal žalovanej náhradu trov konania. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 39, § 52 ods. 3, § 53 ods. 1, ods.4, § 54 ods.1, ods.2, § 524, § 525 ods.2 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 1, ods.2, ods.8 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, podľa § 2 ods. 1 písm. b), § 7 ods.1, § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 21.02.2013 bola medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovanou ako spotrebiteľkou uzavretá zmluva o splátkovom úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako aj podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Závazkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasl. Obč. zák., avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. V prípade bankových úverov však ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi a následné dlžníkovu nepretržité omeškание dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko Zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný

právny úkon. (R 60/2018). Konštatoval, že žalobca si žalobou uplatnil splátky splatné od 15.11.2013 do 15.02.2017. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok úveru výzvou zo dňa 09.09.2015, ktorá bola žalovanej odoslaná dňa 10.09.2015. Ďalej oznámením zo dňa 30.09.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to ku dňu 29.09.2015. K oznámeniu priložil žalobca kópiu nedoručenej zásielky, z ktorej vyplýva, že žalovanej bola zásielka odoslaná dňa 01.10.2015. Následne bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom uzavretá zmluva o postúpení a to dňa 23.10.2015, čiže v lehote kratšej ako 90 dní, a teda v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách. Dospel k záveru, že v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Vyplýva to napokon aj z prvej časti druhej vety § 92 ods. 8 Zákona o bankách: "Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť (rozumej postúpenie pohľadávky), ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; ..." Uviedol, že z dôvodovej správy k Zákonu o bankách k § 92 vyplýva: "V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou." Zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou "pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku" treba rozumieť nesplácaný zroční dlh. Pripustením argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní omeškania dlžníka splácať zročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek "živý" úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávanej príhode bolo poskytnutie úveru dohodnuté na 10 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom Zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách. Dodal, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu. Pre takýto postup banky je však nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru a vyčkať 90 dní a v prípade, že dlžník nezaplatí, je banka oprávnená pohľadávku postúpiť. Keďže právny predchodca žalobcu v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyčkal na uplynutie 90dňovej lehoty po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a pohľadávku postúpil, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 23.10.2015 je v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanému absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Na základe pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu v celom rozsahu zamietol. Právna úprava ustanovenia § 89 ods. 1 Zákona o bankách, na ktorú sa žalobca odvolával, nebola účinná v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Preto ani účastníci zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 11.02.2013 nemali možnosť upraviť si postupovanie pohľadávok (súčasných i budúcich) odchyľne od vtedy účinného a platného Zákona o bankách (konkrétne § 92 ods. 8 Zákona o bankách). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, aby bolo jeho žalobe v celom rozsahu vyhovené z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na skutočnosť, že zo strany jeho právneho predchodcu došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu podaním zo dňa 30. 09. 2015, na základe ktorého došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti jeho právnym predchodcom ku dňu 29. 09. 2015. Predmetné podanie spĺňa náležitosti výzvy, je z nej zrejmé, že žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlžnej sumy vzniknutej titulom zmluvy o splátkovom úvere v lehote 15 dní. Zároveň je z platobnej histórie zrejmé, že žalovaný bol ku dňu postúpenia pohľadávky viac ako 90 dní nepretržite v omeškaní s úhradou dlžnej sumy napriek doručeniu výzvy na úhradu. § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo bolo v danom prípade preukázané predloženou platobnou históriou úveru. Poukázal na to, že predložil výzvu pred postúpením pohľadávky zo dňa 09. 09. 2015. Uviedol, že žalovaná doručenie výzvy nespochybnila ako ani platné postúpenie pohľadávky

a jeho aktívnu legitímáciu. Uviedol, že lehota 90 dní nemusí uplynúť od doručenia výzvy žalovanému. Mal za to, že § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, čo bolo v danom prípade v konaní preukázané predloženou platobnou históriou úveru. Z uvedeného ustanovenia vôbec nevyplýva, že 90 dňová lehota musí plynúť odo dňa doručenia výzvy. Postačuje, ak je žalovaný v omeškaní aspoň 90 dní s úhradou čo i len časti svojho peňažného záväzku napriek písomnej výzve, vôbec nie je určené, že predmetná výzva žalovanému nemôže byť doručovaná aj počas tejto doby omeškania dlžníka. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/124/2018 - 97 a Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/279/2017 - 236.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre účinné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje omeškanie dlžníka v trvaní viac ako 90 dní od momentu doručenia písomnej výzvy. Opačný výklad by totiž umožňoval postúpenie pohľadávky ihneď nasledujúci deň po doručení výzvy na plnenie od banky dlžníkovi, čím by bola dlžníkovi odňatá možnosť zabrániť postúpeniu predmetnej pohľadávky tým, že by svoj dlh voči banke uhradil. Najskôr tak musí dôjsť k písomnej výzve banky dlžníkovi, ktorej dorúčením dlžníkovi začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Takémuto výkladu citovaného ustanovenia nasvedčuje aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 147/2017, v ktorom sa Najvyšší súd SR zaoberal výkladom cit. ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom uviedol "Zároveň ďalšími zo Zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržite omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko Zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku."

6. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd zhodne s prvoinštančným súdom je toho názoru, že jednou zo základných zákonných podmienok pre účinné postúpenie pohľadávky banky voči dlžníkovi v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je omeškanie dlžníka v trvaní viac ako 90 dní od momentu doručenia písomnej výzvy banky na splnenie dlhu. V danom prípade ale táto podmienka splnená nebola, keďže výzva na zaplatenie pohľadávky v sume 1.319,29 Eur zo dňa 09.09.2015 bola bankou žalovanej zasielaná dňa 10.09.2015 a výzva na zaplatenie celej zosplatnenej pohľadávky v sume 2.323,16 Eur v lehote 15 dní zo dňa 30.09.2015 bola žalovanej zasielaná dňa 01.10.2015 a následne už dňa 23.10.2015 bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, v dôsledku čoho nebola zachovaná lehota 90 dní omeškania žalovanej od doručenia výzvy. Následkom toho potom zmluva o postúpení predmetnej pohľadávky bola pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Obč. zák. absolútne neplatným právnym úkonom, ako správne uzavrel súd prvej inštancie. Žalobca potom v konaní nie je aktívne vecne legitímovaný, následkom čoho je potom nevyhnutné žalobu zamietnuť.

7. Súd prvej inštancie správne vychádzal z nespornosti tvrdenia žalobcu o doručení výzvy žalovanej ako aj zo skutočnosti o postúpení pohľadávky, a správne tieto ním nesporne zistené skutočnosti právne posúdil podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Otázka platného postúpenia pohľadávky je otázkou právnou a nie skutkovou, a preto žalobca nedôvodne vytýka súdu prvej inštancie, že platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky bola nesporným tvrdením. Otázku vecnej legitímácie je súd povinný skúmať ex offi, teda aj v prípade, ak to žiadna strana sporu v konaní nenamietala (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo 28/2019).

8. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, vrátane osobitne odvolacími dôvodmi nenapadnutého výroku o náhrade trov konania, s použitím ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanej žiadne trovy nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanej sa náhrada trov odvolacieho

konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR
uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS
10. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

z 28.februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018
a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).